

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพยาบาลเป็นบริการสุขภาพแก่บุคคล ครอบครัวและชุมชน โดยอาศัยหลักวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปการพยาบาล ใน การประเมินภาวะสุขภาพ ตัดสินใจให้การช่วยเหลือดูแลให้คำแนะนำเพื่อให้ แต่ละบุคคลสามารถปรับตัวต่อภาวะที่เผชิญอยู่อย่างดีที่สุดและมีสุขภาพดีที่สุดตาม อัตภาพ (สุปรารถี วศินอมร, 2532) โดยมุ่งให้บริการที่มีคุณภาพแก่ผู้ป่วย โดย ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางการพยาบาลซึ่งเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ อันเป็นการ กระทำในการช่วยเหลือ ดูแล เพื่อบรเทาอาการของโรคและการลุกลามของ โรค การส่งเสริม ผู้ป่วยสุขภาพ อนามัยและการป้องกันโรค (เข้าชิงการ ลูกากูรพยาบาล, 2528) ในด้านการปฏิบัติ การพยาบาล ก็มีการพัฒนาแนว คิดและวิธีปฏิบัติ เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับการดูแลช่วยเหลือครบถ้วนทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม มีการนำวิธีการแก้ปัญหาเชิงวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล โดยประยุกต์ใช้ความรู้ในการค้นหาปัญหา ตั้ง สมมติฐานในการแก้ปัญหา และค้นหาวิธีการปฏิบัติที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหาให้กับผู้ ป่วย (Moore, 1967) พยาบาลทุกคนมีบทบาทเป็นผู้นำในการควบคุมคุณภาพ ของวิชาชีพ เพื่อช่วยให้บริการพยาบาลมีมาตรฐานและสนองความต้องการ ของสังคม ดังนี้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่พยาบาลต้องตระหนักในหน้าที่ ของตนเองในการแสวงหาความรู้ เพื่อนำมาปฏิบัติต่อผู้ป่วย การปฏิบัติการ พยาบาลเป็นการให้การช่วยเหลือโดยเข้าใจถึงความต้องการพื้นฐานของบุคคล และความต้องการในสานะบุคคล เพื่อ darmga สุขภาพและรอดพ้นจากความ ผิด การรวมทั้งยอมรับในลักษณะที่จะได้รับการบริการพยาบาลที่มีคุณภาพ และได้ รับคำแนะนำจากพยาบาลในเรื่องการช่วยเหลือตนเองและได้รับคำแนะนำจาก

พยาบาลในเรื่องการช่วยเหลือตนเองและฟื้นฟูสภาพของร่างกายได้ด้วยตนเอง หรือให้ญาติได้เข้าใจ และให้ความช่วยเหลือได้ถูกต้องสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข (فارิดา อิบราฮิม, 2525)

ดังนั้น การพยาบาลเป็นการบริการด้านสุขภาพแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชนโดยอาศัยศาสตร์และศิลปะในการให้การพยาบาลโดยใช้กระบวนการพยาบาล เป็นฟื้นฟูงานซึ่งจะสามารถตอบสนองปัญหาของผู้ป่วยทั้งตัวบุคคล เพื่อการมีสุขภาพดีตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ทั้งนี้ในการปฏิบัติการพยาบาลนั้น กิจกรรมการพยาบาลต้องมีความครอบคลุมการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสุขภาพ ซึ่งจะส่งผลถึงบริการพยาบาลที่มีคุณภาพ โดยเหตุที่พยาบาลประจำการต้องเป็นผู้นำในทีมการพยาบาล ซึ่งต้องให้บริการใกล้ชิดผู้ป่วยตลอด 24 ชม. ดังนั้นการแสวงหาความรู้จากการปฏิบัติการพยาบาลจึงมีความต่อเนื่อง ซึ่งมีคุณค่าทางการพยาบาลเป็นอย่างมาก

จากลักษณะงานที่พยาบาลจะต้องปฏิบัติในการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสุขภาพนั้น พยาบาลจะต้องมีความรู้ ความสามารถในวิชาศาสตร์สาขาวิชาการพยาบาลและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี นอกจากนี้พยาบาลยังต้องเป็นผู้ที่รู้จักคิดแก้ปัญหาได้ มีความคิดสร้างสรรค์และเป็นผู้ที่มีค่านิยมที่เหมาะสม มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และเป็นผู้ที่มีทักษะทางการพยาบาลเป็นอย่างดี (Jinatana ยุนิพันธ์, 2527) นั่นก็คือในการปฏิบัติการพยาบาลจะต้องใช้ความรู้ในการให้การพยาบาลผู้ป่วยอยู่ตลอดเวลา แหล่งประโยชน์ที่จะให้ความรู้แก่พยาบาลได้ดี คือ ผู้ป่วย ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติกับผู้ป่วย และจากสิ่งแวดล้อมในห้องผู้ป่วยที่กระตุนให้ลงมือปฏิบัติ การประชุมปรึกษา การพูดคุยกับรายอื่นเพื่อการพยาบาล การประชุมวิชาการ เรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อื่น (Perry, 1979) ดังนั้นทั้งผู้ป่วย และห้องผู้ป่วยจึงเป็นแหล่งของการเรียนรู้ทางคลินิกของบุคลากรทางการพยาบาล ขณะปฏิบัติงาน และห้องผู้ป่วยยังใช้เป็นที่เตรียมบุคลากรทางการพยาบาลซึ่งเป็นสมาชิกในทีมสุขภาพ เพื่อให้บริการแก่ผู้ป่วยเพื่อให้มีความรู้ด้านสุขภาพ โดยที่การศึกษาพยาบาล การฝึกภาคปฏิบัติบนห้องผู้ป่วยเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้และมีประสบการณ์ด้วยตนเอง ทั้งในเหตุการณ์ปกติและฉุกเฉินเกี่ยวกับสุขภาพ

อนาคตความเจ็บป่วย สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนร่วมงานและผู้มาติดต่อ โดยได้ศึกษาและปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ประจำวันได้ (Smith, 1986)

สำหรับโรงพยาบาลของรัฐที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร นับได้ว่าเป็นแหล่งวิชาการและมีการเปลี่ยนแปลงตามวิชาการที่ก้าวหน้า และเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่นำสมัยและใหม่ ๆ พร้อมทั้งเป็นแม่ข่ายหรือแม่แบบให้แก่โรงพยาบาลในส่วนภูมิภาค และทั้งยังเป็นแหล่งบริการทางวิชาการ เป็นที่ศึกษาดูงานจัดอบรมให้แก่บุคลากรทางการพยาบาล ดังนั้นการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การพยาบาลที่กันสมัย และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างเหมาะสมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

เนื่องจากพยาบาลประจำการระดับวิชาชีพซึ่งปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่ทั้งด้านการสอนและการบริการพยาบาล (สมจิต หนูเจริญกุล, 2522) ความร่วมมือจากพยาบาลประจำการ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล ทั้งนี้ เพราะอาจารย์พยาบาลนิเทศน์นักศึกษาพยาบาลได้ไม่ทั่วถึง (สมคิด รักษาสัตย์ และ ประนอม โอกกานนท์, 2525) โดยที่พยาบาลประจำการเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักศึกษาพยาบาลบนหอผู้ป่วย เกือบทตลอดเวลาในฐานะหัวหน้าเวร หรือหัวหน้าทีมการพยาบาลแทนอาจารย์พยาบาล (พรจันทร์ สุวรรณชาต, 2527) ซึ่งกิจกรรมการจัดประสบการณ์ในคลินิกให้แก่นักศึกษาพยาบาล เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างหนึ่งของพยาบาลประจำการระดับวิชาชีพ ที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าหอผู้ป่วย แม้จะไม่มีรายลักษณะอักษร (กองงานวิทยาลัยพยาบาล, 2525) แต่จากการศึกษางานวิชาการในอดีตปัญหาที่พบในเจ้าหน้าที่ คือไม่ได้ให้ความสนใจต่อกิจกรรมวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย หรือไม่มีงานวิชาการทั้งที่ได้มีการพัฒนาวิชาชีพ (กุลยา ตันติพลาชีวะ, 2525) โดยการศึกษาของรัตนวดี บุญญประภา (2520) พบว่าลักษณะงานบางประการที่ได้จัดว่าเป็นงานวิชาการ เช่น การประชุมปรึกษาระหว่างเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน (clinical conference) เพื่อปรึกษาหารือและอภิปรายปัญหาของผู้ป่วย และการริเริ่มน้ำเสาวิธีการพยาบาลจากการค้นคว้าวิจัยใหม่ ๆ มาใช้ในการปรับปรุงการพยาบาลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด และการปฏิบัติการพยาบาล

ต่อผู้ป่วยโดยตรงลดน้อยลง (พรจันทร์ สุวรรณชาต, 2531) พยาบาลจะทำการดูแลผู้ป่วย มองการปฏิบัติการพยาบาลเป็นงานที่ทำชำนาญ และรู้สึกเบื่อ (Colavechio, 1982) และการปฏิบัติการพยาบาลของบุคลากรมุ่งให้งานเสร็จ เฉพาะงานประจำไม่มีเวลาพอที่ค้นหาปัญหาของผู้ป่วย (ประณีต สวัสดิรักษา, 2523) ด้วยความสามารถในการใช้ข้อมูลประกอบการวินิจฉัยการพยาบาล มีเพียงพยาบาลวิชาชีพส่วนน้อยเท่านั้นที่มีความสามารถในระดับสูง ส่วนแบบการคิดในการวินิจฉัยการพยาบาลพบว่า พยาบาลวิชาชีพส่วนใหญ่ใช้การคิดอย่างไม่มีหลักการ คือ ไม่ได้ใช้การคิดอย่างมีระบบตามหลักวิทยาศาสตร์ ซึ่งถือว่า เป็นหลักสำคัญของกระบวนการพยาบาล (ลัดดา เชียงเห็น, 2530) ดังนั้น ย่อมส่งผลถึงคุณภาพการพยาบาล เนื่องจากคุณภาพการพยาบาลเป็นผลจากการใช้กระบวนการพยาบาลในการพิจารณาปัญหาของผู้ป่วยและปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้มาตรฐานการพยาบาล (American Association of Critical-care Nurses, 1986) ส่วนในด้านการจัดการงานวิชาการในหอพั้นป่วยของหัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร พบว่าการจัดการงานวิชาการในหอผู้ป่วยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกกิจกรรมการจัดการในแต่ละงาน พบว่ากิจกรรมการจัดการงานวิชาการในหอผู้ป่วยอยู่ในระดับน้อยในด้านการจัดกิจกรรมทางวิชาการ และการสอนในคลินิก (พวงพิศ ชนะมณี, 2534) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาเกี่ยวกับงานวิชาการในฝ่ายบริการพยาบาล

จากปัญหาเกี่ยวกับงานวิชาการในฝ่ายบริการพยาบาล ในภาค الغربيةของสาธารณรัฐได้สร้างแรงกระตุ้นการพัฒนางานวิชาการในคลินิก โดยได้มีการกำหนดตำแหน่งวิชาการขึ้นสายงานพยาบาล ซึ่งปฏิบัติงานในหน่วยงานพิเศษ ได้แก่ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน งานห้องผ่าตัด งานห้องคลอด งานวิสัยทัศน์พยาบาล งานตรวจและรักษาพยาบาลพิเศษ และงานหอผู้ป่วยหนัก โดยตำแหน่งทางวิชาการในสายงานพยาบาล เป็นตำแหน่งที่มีลักษณะงานพิเศษต้องปฏิบัติโดยอาศัยความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ และความเชี่ยวชาญในงานสูงเฉพาะด้าน เช่นราย โดยกำหนดลักษณะงานไว้ 3 ด้าน คือ ด้านการพยาบาลทั่วไป ด้านการพยาบาลพิเศษ และด้านวิชาการพยาบาล ซึ่ง

นับเป็นความก้าวหน้าในต่อเนื่องหน้าที่ของพยาบาลวิชาชีพระดับประจำการในด้านวิชาการ จึงน่าจะเป็นแนวโน้มทำให้การปฏิบัติกรรมวิชาการในคลินิกของพยาบาลวิชาชีพระดับประจำการอยู่ในระดับใด

ดังนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงการปฏิบัติกรรมวิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร ว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับใด จำแนกตามสังกัด แผนกที่ปฏิบัติงาน ประสบการณ์การทำงาน และค่านิยมทางวิชาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานวิชาการในคลินิก และจะนำไปสู่การพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลและพัฒนาวิชาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาการปฏิบัติกรรมวิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการในโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร กิจกรรมวิชาการประกอบด้วย การศึกษาด้านความตัวด้วยตนเอง การประชุมปรึกษา การประชุมวิชาการ การวิจัย การสอนผู้ป่วยและญาติ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่นักศึกษาพยาบาล

2. เปรียบเทียบการปฏิบัติกรรมวิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการจำแนกตาม สังกัด แผนกที่ปฏิบัติงานประสบการณ์การทำงาน และค่านิยมทางวิชาชีพ

3. รวบรวมปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติกรรมวิชาการของพยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์การใช้กระบวนการพยาบาลในโรงพยาบาลราชวิถี โดยการเปรียบเทียบการใช้กระบวนการพยาบาลตามลักษณะของผู้ป่วยมีความแตกต่างกัน พิจารณาตามลักษณะของการของผู้ป่วย

แต่ละชนิดจะเห็นว่าผู้ป่วยอายุรกรรมต่างกับผู้ป่วยศัลยกรรม ผู้ป่วยนรีเวชต่างกับผู้ป่วยสูติกรรม ผู้ป่วยอายุรกรรมต่างกับผู้ป่วยนรีเวชผู้ป่วยนรีเวชต่างกับผู้ป่วยศัลยกรรม และผู้ป่วยอายุรกรรมต่างกับผู้ป่วยสูติกรรม ส่วนรายด้านของการใช้กระบวนการพยาบาลพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง (นิชสิตา ลินะชุนาวงศ์, 2530)

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาระพยาบาลตามโน๊ตคันของฟลอเรนซ์ ไนติงเกลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พบว่า พยาบาลที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันจะปฏิบัติภาระพยาบาลแตกต่างกัน โดยพยาบาลที่มีประสบการณ์สูงกว่า 10 ปี จะปฏิบัติภาระพยาบาลได้มากกว่าพยาบาลที่มีประสบการณ์น้อยกว่า (ประไพ จิวชัยากุล, 2530)

จากแนวคิดงานวิชาการของ บลัวน์ (Blau, 1973) กล่าวว่า งานวิชาการในแต่ละองค์กรจะแตกต่างกันตามความเชื่อพื้นฐาน ชนิดขององค์กร และขนาดองค์การ ในสถาบันที่มีการกระจายอำนาจจะมีงานวิชาการมากกว่า การรวมอำนาจ และสมprasaty จอมเทศา (2516) กล่าวว่า การให้คณค่าของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน ทำให้การประพฤติต่อสิ่งเดียวกันมีลักษณะที่แตกต่างกันไป จากแนวเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับผู้วิจัยเห็นว่ากิจกรรมวิชาการในคลินิกเป็นกิจกรรมที่พยาบาลสามารถปฏิบัติได้ในบทบาทอิสระ โดยต้องมีความตั้งใจ มีความคิดริเริ่ม และตรหะหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพและให้บริการด้านสุขภาพที่ดีแก่ประชาชน ดังนั้น ผู้วิจัยขอตั้งสมมติฐาน การวิจัยว่า

การปฏิบัติภาระพยาบาลวิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการ จำแนกตามลักษณะของโรงพยาบาล แผนกที่ปฏิบัติงาน ประสบการณ์การทำงาน และค่านิยมทางวิชาชีพ มีการรายงานการปฏิบัติภาระพยาบาลวิชาการในคลินิกแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร คือ พยาบาลประจำการระดับวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร แผนกที่ปฏิบัติงานคือ อายุรกรรม ภูมาระเวชกรรม ศัลยกรรม สูติ-นรีเวชกรรม และหอผู้ป่วยหนัก ซึ่งเป็นหอผู้ป่วยสามัญและหอผู้ป่วยที่มีนักศึกษาพยาบาลเข้าฝึกภาคปฏิบัติ มีจำนวน 14 แห่ง ใน 4 สังกัด คือ

- 1.1 สังกัดกบวงมหาวิทยาลัย
- 1.2 สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
- 1.3 สังกัดกระทรวงมหาดไทย
- 1.4 สังกัดกระทรวงกลาโหม

2. กิจกรรมวิชาการในคลินิก จำแนกเป็น 2 กลุ่มงาน คือ

- 2.1 การศึกษาด้านคว้า ประกอบด้วย
  - 2.1.1 การศึกษาด้านคว้าด้วยตนเอง
  - 2.2.2 การประชุมปรึกษา
  - 2.2.3 การประชุมวิชาการ
  - 2.2.4 การวิจัย
- 2.2 การบริการวิชาการ ประกอบด้วย
  - 2.2.1 การสอนผู้ป่วยและญาติ
  - 2.2.2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่นักศึกษาพยาบาล

ข้อตกลงเบื้องต้น

ประชากรตอบแบบสอบถามตามที่ได้ปฏิบัติจริงและสามารถเชื่อถือได้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

พยาบาลประจำการ หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาทางการพยาบาลในระดับประกาศนียบัตร อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือปริญญาโทปฎิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลประจำการแผนกอายุรกรรม แผนกศัลยกรรม แผนกการเวชกรรม แผนกสตี-นรีเวชกรรม และแผนกหอผู้ป่วยหนัก ซึ่งเป็นหอผู้ป่วยสามัญ และหอผู้ป่วยที่มีนักศึกษาพยาบาลเข้าฝึกภาคปฏิบัติ โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร

โรงพยาบาลของรัฐ หมายถึง โรงพยาบาลของรัฐบาล ที่เปิดบริการด้านสุขภาพอนามัยให้แก่บุคคลทั่วไป โดยไม่จำกัดเพศ อายุ โรค ชั้นวิ แผนกอายุรกรรม ศัลยกรรม ภูมิารเวชกรรม สูติ-นรีเวชกรรม และหอผู้ป่วยหนัก ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครและเป็นโรงพยาบาลที่จัดอยู่ใน 4 สังกัด คือ สังกัดมหาวิทยาลัย สังกัดกระทรวงสาธารณสุข สังกัดกระทรวงมหาดไทย (รวมกรุงเทพมหานคร) และสังกัดกระทรวงกลาโหม ชั้นวิทั้งหมด 14 โรงพยาบาล

ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ประสบการณ์ตั้งแต่เริ่มต้นทำงานจนถึงปัจจุบันนับเป็นจำนวนปี โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ 1-5 ปี 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป

กิจกรรมวิชาการในคลินิก หมายถึง กิจกรรมที่พยาบาลประจำการในโรงพยาบาลของรัฐ ปฏิบัติเพื่อการศึกษาค้นคว้า หาความรู้ และเพื่อการบริการทางวิชาการ จำแนกเป็น 2 กลุ่มงาน คือ

1. การศึกษาค้นคว้า หมายถึง กิจกรรมการแลงหาข้อมูล ความรู้ทางวิชาชีพพยาบาล และข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้อง การศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย

1.1 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

1.2 การประชุมปรึกษา

1.3 การประชุมวิชาการ

1.4 การวิจัย

2. การบริการวิชาการ หมายถึง กิจกรรมการปฏิบัติเพื่อให้

ผู้อื่นมีความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์ทางการพยาบาล รวมทั้งสามารถปฏิบัติ
ตนได้อย่างเหมาะสมเพื่อการมีสุขภาพดี การบริการวิชาการ ประกอบด้วย

2.1 การสอนผู้ป่วยและญาติ

2.2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่นักศึกษาพยาบาล

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หมายถึง กิจกรรมที่กระทำเพื่อการ
พัฒนาตนเอง เพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าในศาสตร์ทางการพยาบาล และ
ความก้าวหน้าของศาสตร์แขนงที่เกี่ยวข้อง

การประชุมปรึกษา หมายถึง กิจกรรมการอภิปรายหารือและแลก
เปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อหา
วิธีการแก้ปัญหาทางการพยาบาลโดยการประชุมปรึกษาจะเป็นการอภิปรายหารือ
กันตั้งแต่ 2 - 10 คน การประชุมปรึกษานี้อาจจะเป็นการประชุมก่อนให้การ
พยาบาล (Pre-Conference) การประชุมหลังให้การพยาบาล (Post-
Conference) และการวิเคราะห์อุบัติการณ์เฉพาะกรณี (Case Incident)

การประชุมวิชาการ หมายถึง กิจกรรมที่กระทำในฐานะผู้เข้าร่วม
ประชุม ผู้บรรยาย โดยการประชุมนี้เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ และเทคนิค
ใหม่ ๆ ในรูปแบบการให้ข้อมูลและการเสนอแนะความรู้ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิ-
ภาพการปฏิบัติการพยาบาล การประชุมวิชาการนี้ลักษณะการเข้ากลุ่มเป็นการ
เสนอผลงานทางวิชาการ หรืออาจเสนอแนะให้มีผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายพิเศษ
เฉพาะเรื่อง ตามแนวโน้มทางวิชาการหรือตามความจำเป็น โดยเป็นเรื่องที่

เป็นปัญหาของหอผู้ป่วยในขณะนี้ ตลอดจนการนำผลการประชุมวิชาการมาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล

การวิจัย หมายถึง กิจกรรมการดำเนินการวิจัยหรือเป็นผู้ร่วมในการวิจัย ตลอดจนการนำผลการวิจัยมาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล

การสอนผู้ป่วยและญาติ หมายถึง กิจกรรมที่กระทำขึ้นเพื่อการสอนผู้ป่วยและญาติในคลินิก โดยให้ความรู้ในการปฏิบัติตนเองเจ็บป่วย การป้องกันการเจ็บป่วย มีการสอนผู้ป่วยและญาติ ตั้งแต่รับใหม่จนกระทั่งผู้ป่วยจำหน่ายกลับบ้าน โดยให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้ป่วย ซึ่งประกอบด้วยการวางแผนเป้าหมายในการสอน การดำเนินการสอน และการประเมินผลการสอน เพื่อปรับปรุงการสอนให้มีคุณภาพ

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่นักศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลเกิดการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ภาคทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติจริงได้อย่างถูกต้อง และเกิดทักษะที่จะนำไปสู่การปฏิบัติวิชาชีพที่ดี ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ การดำเนินงาน และการประเมินผล

การปฏิบัติกิจกรรม หมายถึง การกระทำการกิจกรรมวิชาการในคลินิกพยาบาลประจำการ ซึ่งการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิก วัดได้จากภาระงานของพยาบาลประจำการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผู้บริหารการพยาบาลและพยาบาลวิชาชีพได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรและตนเอง เพื่อให้มีการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ผู้บริหารการพยาบาลใช้เป็นแนวทางในการจัดบริการพยาบาลตลอดจนสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้พยาบาลสามารถปฏิบัติภาระวิชาการในคลินิคให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. ผู้บริหารการพยาบาลใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงบรรยายการทางวิชาการขึ้นในองค์การ
4. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาพยาบาล ในการเสริมสร้างบรรยายการทางวิชาการในคลินิก เพื่อส่งเสริมการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
บุคลากรและมหาวิทยาลัย